

Hemelvaart 2020

Eerste lezing: uit de Handelingen van de apostelen 1,1-11

In mijn eerste boek, Theofilus, heb ik de daden en het onderricht van Jezus beschreven, vanaf het begin tot aan de dag waarop hij in de hemel werd opgenomen, nadat hij de apostelen die hij door de heilige Geest had uitgekozen, had gezegd wat hun opdracht was. Na zijn lijden en dood heeft hij hun herhaaldelijk bewezen dat hij leefde; gedurende veertig dagen is hij in hun midden verschenen en sprak hij met hen over het koninkrijk van God. Toen hij eens bij hen was, droeg hij hun op: 'Ga niet weg uit Jeruzalem, maar blijf daar wachten tot de belofte van de Vader, waarover jullie van mij hebben gehoord, in vervulling zal gaan. Johannes doopte met water, maar binnenkort worden jullie gedoopt met de heilige Geest.' Zij die bijeengekomen waren, vroegen hem: 'Heer, gaat u dan binnen afzienbare tijd het koningschap over Israël herstellen?' Hij antwoordde: 'Het is niet jullie zaak om te weten wat de Vader in zijn macht heeft vastgesteld over de tijd en het ogenblik waarop deze gebeurtenissen zullen plaatsvinden. Maar wanneer de heilige Geest over jullie komt, zullen jullie kracht ontvangen en van mij getuigen in Jeruzalem, in heel Judea en Samaria, tot aan de uiteinden van de aarde.' Toen hij dit gezegd had, werd hij voor hun ogen omhoog geheven en opgenomen in een wolk, zodat ze hem niet meer zagen. Terwijl hij zo van hen wegging en zij nog steeds naar de hemel staarden, stonden er opeens twee mannen in witte gewaden bij hen. Ze zeiden: 'Galileeërs, wat staan jullie naar de hemel te kijken? Jezus, die uit jullie midden in de hemel is opgenomen, zal op dezelfde wijze terugkomen als jullie hem naar de hemel hebben zien gaan.'

Het Evangelie volgens Matteüs 28,16-20

De elf leerlingen gingen naar Galilea, naar de berg die Jezus hun had genoemd, en toen ze hem zagen bewezen ze hem eer, al twijfelden enkelen nog. Jezus kwam op hen toe en zei: 'Mij is alle macht gegeven in de hemel en op de aarde. Ga dus op weg en maak alle volken tot mijn leerlingen, door hen te dopen in de naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest, en hun te leren dat ze zich moeten houden aan alles wat ik jullie opgedragen heb. En houd dit voor ogen: ik ben met jullie, alle dagen, tot aan de voltooiing van deze wereld.'

Overdenking bij deze lezingen:

Voor veel mensen is Jezus en het geloof in Hem 'ten hemel gevaren', verdampt en daarmee zijn ook veel oude zekerheden weggefallen. Dat gold ook voor zijn leerlingen. De vanzelfsprekende zekerheid dat Jezus er was en hun leven leidde, was weg en het kostte tijd en moeite om zich te realiseren dat het nu hún beurt was om op weg te gaan en de Blijde boodschap verder te dragen.

Vandaag vieren we het feest van Jezus' hemelvaart. Na 40 dagen –zegt Matteus- waarin Jezus na zijn dood nog aan de leerlingen verscheen, waarin de leerlingen Jezus' aanwezigheid ervaarden, werd Hij nu uit hun midden omhoog geheven.

Wat er precies gebeurt is, zullen we nooit weten. Maar dat is ook niet belangrijk. Het belangrijkste is dat de leerlingen ontdekken dat ze het nu zélf moeten doen; dat ze hun geliefde en charismatische leider definitief kwijt zijn, maar dat Zijn idealen en alles wat Hij hen had voorgeleefd niet kwijt mogen raken. En dat kost tijd en moeite.

Met Hemelvaart lijken de toekomstdromen van Jezus' leerlingen voorgoed 'ten hemel gevaren': hoe met het nu verder zonder Hem?

Ook vandaag de dag maken mensen situaties mee, waarin je houvast of je zekerheden 'ten hemel zijn gevaren': zeker in de huidige coronatijd die ziekte en zelfs dood van geliefden en vrienden betekent, die vele banen op het spel zet, die mensen in isolement brengt of mensen bang maakt. Het gooit al je mooie verwachtingen omver. Maar toch: je moet door, je moet verder. Wat doe je dan? Hoe houd je het vol? Waar zoek je troost en houvast?

De vrienden van Jezus zoeken troost bij elkaar en in het gebed. En samen ontdekken ze hun weg, een nieuwe weg.

Jezus belooft een helper, de heilige Geest.

Jezus bedoelt daar volgens mij mee dat de leerlingen nu dat wat Jezus had voorgedaan en voorgeleefd zelf *op hun eigen manier* vorm moeten geven. Ze vroegen zelfs – zo horen we in de 1e lezing – aan Jezus: gaat u nu voor Israël het koninkrijk herstellen? Maar nee. Ze moeten er zelf mee aan de slag. Ga in mijn Geest verder, zegt Jezus; trek de wereld in en getuig van mijn boodschap. Dat lukte hun natuurlijk niet van de ene op de andere dag. De geest moet en mag groeien....

Dit schept ruimte voor nieuw elan. Er kan een nieuwe wind gaan waaien: ruimte voor Gods Geest, voor Pinksteren.

Ik las een mooie gedachte in het boek van René Grotenhuis, getiteld: van macht ontdaan. Daarin beschrijft hij hoe wij zijn vastgeroest in oude zekerheden en hoe wij onszelf de put in praten wanneer de statistieken laten zien dat de oude zekerheden voor veel mensen niet meer zeker zijn of niet meer belangrijk. Laat het los, laat ze 'ten hemel varen', is zijn stelling.

Onder de titel "God kan niet tellen" schrijft hij:

Ik heb mij langzamerhand gewapend tegen de discussie over afnemende kerkbetrokkenheid met de overtuiging dat God niet tellen kan. Het interesseert Hem echt niet of we nu met velen of weinigen in de kerk zitten – althans niet in de zin van aantallen. Het doet hem hooguit verdriet dat Hij zijn genade niet zo goed meer kwijt kan en dat de vreugde van het gedeeld geloven aan zo veel mensen voorbij gaat. En het interesseert hem al helemaal niet of de mensen die komen oud zijn of jong. Het zou een absurde gedachte zijn dat God meer waarde hecht aan een jongere die in de kerk komt dan aan een oudere. Dat zijn allemaal onze menselijke manieren. Wij houden van tellen, van kwantiteiten. Wie het meeste geld heeft, de hoogste score, het vaakst genoemd wordt op tv of de meeste volgers heeft op twitter. Dat hebben wij allemaal nodig om te kunnen bepalen wat ertoe doet. God heeft dat allemaal niet nodig. Hij hoeft niet te tellen. Hij kan het niet eens. In God is geen kwantiteit, alleen maar kwaliteit. (...)

Dat god niet hoeft te tellen is een bevrijdend inzicht. Het maakt ons als kerk los van alles wat meetbaar is, van aantallen bezoekers, van leeftijdscategorieën, van de omvang van onze kerkgebouwen en van onze begroting. Het schept de ruimte om op te houden met somberheid over statistieken en onszelf de put in te praten. (...)

De kerk van de toekomst ontleent haar betekenis niet aan haar kwantitatieve gewicht, maar aan de kwaliteit en de betekenis die ze toevoegt aan de samenleving.

Tot zover dit citaat van Grotenhuis.

Ik vind het een bevrijdend en verrijkend inzicht. Even los komen van alle negativiteit en somberheid over de toekomst van de kerk. Net zoals 2000 jaar geleden de leerlingen van Jezus in de put zaten en een nieuwe, eigen weg moesten zoeken zonder hun meester en grote voorbeeld Jezus, zo moet de kerk van de 21e eeuw een nieuwe weg zoeken om bescheiden maar overtuigend door geven en voor leven waar het om gaat: om Liefde en Barmhartigheid. Dat wij in verbondenheid met God en met elkaar durven te getuigen van die boodschap en in onze manier van leven dat uitdragen; alleen zo kunnen we in onze wereld laten zien dat geloven een toegevoegde waarde heeft voor de samenleving als geheel en voor de mensen in onze eigen omgeving en voor onze schepping. Misschien is dat nog een te groot ideaal, omdat wij nu eenmaal niet God zijn en leven in een wereld van materie, van maten en gewichten, van tijd en vergankelijkheid. Met het is de moeite waard om er naar te streven en te weten: het nieuwe begint in onszelf, in ons zeggen en doen, ons spreken en handelen, in ons kwetsbaar durven zijn juist in deze West-Europese wereld en tijd.

Durven wij het aan en bidden wij om kracht om los te laten en nieuwe wegen te zoeken, met het voorbeeld van Jezus voor ogen en de Geest van God in onze rug. Dan is Jezus niet voor niets 'ten hemel gevaren' .....

Nan Paffen